

Briselē, 17.5.2023.
COM(2023) 259 final

2023/0157 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

**ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2658/87 attiecībā uz vienkāršota tarifa režīma ieviešanu
preču tālpārdošanai un Regulu (EK) Nr. 1186/2009 attiecībā uz atbrīvojuma no muitas
nodokļiem robežvērtības atcelšanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Šī iniciatīva kopā ar priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, Eiropas Savienības muitas datu centru un Eiropas Savienības Muitas dienestu un atceļ Regulu (ES) Nr. 952/2013 (“SMK pārskatīšana”)¹, un priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza 2006. gada 28. novembra Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (“PVN direktīvas priekšlikums”)², ir daļa no plašas un visaptverošas muitas savienības reformas, ko šodien pieņēmusi Komisija.

Muitas savienība ir viens no pirmajiem Savienības sasniegumiem, un tā ir būtiska vienotā tirgus pareizai darbībai. Tās pamatā ir kopējais muitas tarifs, ar ko nosaka muitas nodokļu likmes, kas piemērojamas preču importam no valstīm ārpus Savienības, un kopīgas procedūras, kas piemērojamas precēm, kuras ievēd Savienības muitas teritorijā vai izved no tās. Muitas nodokļi izriet no komercpolitikas un tirdzniecības politikas. Kopā ar citiem nodokļiem, kas piemērojami tirdzniecībai ar trešām valstīm, tos sauc par tradicionālajiem pašu resursiem (TPR), kuri 2022. gada Savienības budžetā veidojuši 11 %. Dalībvalstis ir atbildīgas par muitas nodokļu iekasēšanu saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Padomes regulā, ar ko īsteno Pašu resursu lēmumu³.

Pēdējos gados par būtisku izaicinājumu muitas dienestiem ir kļuvušas pārmaiņas tirdzniecības modeļos un e-komercijas uzplaukums. Pašlaik e-komercijas darījumu skaits vairāk nekā divas reizes pārsniedz tradicionālo tirdzniecības darījumu skaitu, bet tie veido tikai 0,5 % no vērtības⁴. Šis lielais zemas vērtības darījumu skaits apgrūtina gan muitas dienestu iespējas pienācīgi uzraudzīt tiešsaistes tirdzniecības plūsmas, gan operatoru iespējas izpildīt vairākus ziņošanas pienākumus par katru paku.

Pakas, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR un kuras no trešās valsts tieši nosūta saņēmējam Eiropas Savienībā, ir atbrīvotas no muitas nodokļiem⁵. Atbrīvojums no muitas nodokļiem zemas vērtības precēm tika ieviests 1983. gadā un palielināts 1991. un 2008. gadā. Līdz 2021. gada 1. jūlijam arī importētām precēm ar niecīgu vērtību (zem 22 EUR) bija piešķirts atbrīvojums no PVN. Abi atbrīvojumi bija pamatoti ar nesamērīgo administratīvo slogu, ko rada muitas deklarāciju apstrāde, lai zemas vērtības precēm piemērotu zemas muitas nodokļus un PVN.

Tomēr 2017. gadā, pieņēmušas e-komercijas PVN paketi, dalībvalstis vienojās atcelt atbrīvojumu no PVN zemas vērtības importētām precēm, lai aizsargātu dalībvalstu nodokļu ieņēmumus, radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus attiecīgajiem uzņēmumiem un

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

³ Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (pārstrādāta redakcija) (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp.).

⁴ Laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. decembrim “tradicionālie tirgotāji” iesniedza vairāk nekā 405 milj. importa deklarāciju 2,907 mljrd. EUR vērtībā. Turpretī tika reģistrēts 1,1 mljrd. ārkārtīgi samazināto muitas deklarāciju (pozīcijas līmenī) par precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR un kuru kopējā deklarētā vērtība bija 12,3 mljrd. EUR. Tā ir vidējā deklarētā pozīcijas vērtība aptuveni 11,00 EUR apmērā.

⁵ Regulas par atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (Padomes Regula 1186/2009) 23. pants (*Oficiālais Vēstnesis* L 324, 10.12.2009., 1. lpp.).

samazinātu tiem slogu⁶. Direktīvā ir paredzēta arī vienas pieturas aģentūra (*IOSS*) e-komercijas starpniekiem, kas preces Eiropas patērētājiem pārdod no trešām valstīm, ļaujot tiem pārdošanas brīdī iekasēt importa PVN, nevis tad, kad preces ievē Savienības tirgū. Lai pārbaudītu, vai PVN tika iekasēts pārdošanas brīdī vai tas ir iekasējams uz robežas, visas pakas pēc ierašanās Eiropas Savienībā ir jādeklarē muitai. Attiecīgi no 2021. gada jūlija visas importētās preces ir apliekamas ar PVN un uz tām attiecas digitāla muitas deklarācija, tostarp par precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR un par kurām muitas nodokļi nav jāmaksā. Saskaņā ar Komisijas izvērtējumu par PVN noteikumiem⁷ atbrīvojuma no PVN atcelšana zemas vērtības importam ir bijusi veiksmīga. Pirmajos sešos mēnešos dalībvalstis iekasēja 1,9 mljrd. EUR PVN, un gan nodokļu, gan muitas dienestiem tagad ir dati par e-komercijas darījumiem.

Tomēr atšķirība starp PVN un muitas režīmu e-komercijas precēm padara sistēmu ļoti sarežģītu iesaistītajām pusēm. Pašreizējā aina ir šāda: PVN ir piemērojams visām precēm, savukārt muitas nodokļus piemēro precēm, kuru vērtība pārsniedz 150 EUR; Tiešsaistes platformas PVN iekasē un deklarē pārdošanas brīdī, bet to pārbauda preču ierašanās brīdī, kad pasta un ekspress operatori deklarē preces muitai.

Turklāt, neraugoties uz to, ka no 2021. gada jūlija par katru paku tiek ziņots muitai, muitas dienestiem joprojām ir grūtības pārbaudīt atbilstību finanšu prasībām. Jo īpaši, saglabājot atbrīvojumu no muitas nodokļiem precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, ir paturēta iespēja sistemātiski ļaunprātīgi izmantot šo robežvērtību, samazinot sūtījumu vērtību un tos sadalot. Ir pierādījumi par šādu 150 EUR robežvērtības ļaunprātīgu izmantošanu, jo sūtījumu vērtība tiek samazināta un tie tiek sadalīti. Pētījumā, ko 2016. gadā veica *Copenhagen Economics*, tika lēsts, ka aptuveni 65 % e-komercijas sūtījumu muitas nodokļu ziņā ir ar samazinātu vērtību⁸. Turklāt īpašajā ziņojumā par ievēšanas procedūram⁹ Eiropas Revīzijas palāta (ERP) secināja, ka pašreizējās IT mītošanas sistēmas nav pielāgotas tam, lai novērstu tādu preču ievēšanu, par kurām nav tiesību saņemt atbrīvojumus no muitas nodokļiem, un to neatsver *ex post* pārbaudes un izmeklēšanas plāni¹⁰.

Tādējādi konkurence ir izkropļota. Atbrīvojums no nodokļa nodrošina priekšrocības trešo valstu e-komercijas uzņēmējiem salīdzinājumā ar tradicionālajā tirdzniecībā iesaistītajiem uzņēmējiem un ES mazumtirgotājiem, kam jāmaksā muitas nodokļi, importējot vairumā, un sekmē e-komercijas izplatīšanas centru izvietojumu ārpus ES.

Šā priekšlikuma pamatā ir **Lietpratēju grupas ziņojums** par grūtībām, ar kurām saskaras muitas savienība¹¹. Lietpratēju grupa cita starpā ieteica atcelt 150 EUR muitas robežvērtību e-komercijai, jo, mudinot eksportētājus uz Savienību sadalīt sūtījumus mazākās pakās, šāda

⁶ Padomes Direktīva (ES) 2017/2455 (2017. gada 5. decembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā (OV L 348, 29.12.2017., 7. lpp.).

⁷ Sk. Komisijas dienestu darba dokumentu *Impact assessment report accompanying the proposal for a Council directive amending Directive 2006/112/EC as regards VAT rules for the digital age* ([SWD\(2022\) 393 final](#)).

⁸ *Copenhagen Economics* (2016), *E-commerce imports into Europe: VAT and Customs treatment*.

⁹ [ERP Īpašais ziņojums Nr. 19/2017 "Ievēšanas procedūras:trūkumi tiesiskajā regulējumā un neefektīva īstenošana ietekmē ES finanšu intereses"](#)

¹⁰ ERP Īpašais ziņojums Nr. 12/2019, 81.–88. punkts.

¹¹ [Lietpratēju grupu par grūtībām, ar kurām saskaras muitas savienība](#), veidoja 12 augsta ranga locekļi ar pieredzi publiskajā vai privātajā sektorā muitas lietās, e-komercijā, riska pārvaldībā, starptautiskajās piegādes ķēdēs, IT un datu analīzes iekšējā tirgus tiesību aktu un starptautisko tirdzniecības tiesību jomā. Grupa, kuru vadīja bijusī Spānijas ārlietu, Eiropas Savienības lietu un sadarbības lietu ministre Arancha Gonsalesa Laija, rīkoja uzklaušanās ar 48 [sarunu partneriem](#) un [atklātu apspriešanos](#). [Ziņojums](#) tika publicēts 2022. gada 30. martā.

robežvērtība rada nepareizus stimulus gan tirdzniecības (negodīgas konkurences), gan vides ilgtspējas (lielākas emisiju pēdas) ziņā.

Lai risinātu konkrēto izaicinājumu, ko rada e-komercijas preces, šis priekšlikums papildina priekšlikumu par SMK pārskatīšanu, ko Komisija pieņēma šodien: 1) atceļot atbrīvojumus no muitas nodokļiem tādu preču importam, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, un 2) ieviešot vienkāršotu tarifa režīmu precēm, ko importē tādos uzņēmumu darījumos ar patērētājiem (B2C), kurus PVN nolūkā kvalificē kā tālpārdošanu. Priekšlikumā par SMK pārskatīšanu ir paredzēti turpmāki vienkāršojumi attiecībā uz tarifa klasifikāciju, muitas vērtību un izcelsmi, lai noteiktu muitas nodokli precēm, ko importē tālpārdošanā. Vienkāršotais tarifa režīms (domājamajam) importētājam būs piemērojams brīvprātīgi. Tāpēc, ja (domājamais) importētājs vēlas izmantot preferenciālā tarifa likmes, pierādot preču noteiktas izcelsmes statusu vai izmantojot līgtais vai piemērojamās zemākas autonomās nodokļa likmes, minētais importētājs to var darīt, piemērojot standarta procedūras.

Paredzams, ka ierosinātie muitas nodokļa aprēķināšanas atvieglojumi kompensēs atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtības atcelšanas ietekmi uz muitas dienestu un uzņēmumu administratīvo slogu un vienkāršos procesus un procedūras uzņēmējiem.

- **Saskanība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šī iniciatīva atbilst 2020. gada Muitas rīcības plānam¹², kurā Komisija apzināja vairākas darbības, lai muitas savienība pārietu uz nākamo līmeni, un tā ir turpinājums šim plānam. Pasākumi bija vērsti uz šādām četrām galvenajām intervences jomām: riska pārvaldību, e-komerciju, noteikumu ieviešanu un muitas savienību, kas darbojas vienoti. Konkrētāk, atbilstoši 9. darbībai Komisija centās izpētīt e-komercijas ietekmi uz muitas nodokļu iekasēšanu un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem ES uzņēmējiem, tostarp iespējamo muitas nodokļu iekasēšanas režīmu, ievērojot jauno PVN iekasēšanas pieeju saskaņā ar importa vienas pieturas aģentūru ("IOSS").

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Šī iniciatīva atbilst priekšlikumam par PVN digitālajā laikmetā¹³, ko Komisija pieņēma 2022. gada 8. decembrī un ko pašlaik apspriež Padomē. Priekšlikuma par PVN digitālajā laikmetā mērķis ir modernizēt un pārveidot ES PVN sistēmu digitālajam laikmetam. Tas ir plašs un daudzpusīgs reformu kopums ar trim galvenajiem mērķiem, no kuriem viens ir uzlabot koncepciju "vienota PVN reģistrācija (VPR) Eiropas Savienībā". Koncepcijas "vienota PVN reģistrācija (VPR) Eiropas Savienībā" mērķis ES ir ieviest pasākumus, lai vēl vairāk samazinātu gadījumus, kad nodokļa maksātājam jāreģistrējas kā PVN maksātājam vairāk nekā vienā dalībvalstī.

Papildus priekšlikumam par PVN digitālajā laikmetā Muitas savienības reformas paketes trešais elements ir priekšlikums grozīt PVN direktīvu¹⁴, lai atceltu 150 EUR robežvērtību nodokļa maksātāju atbildībai, kas atvieglo preču tālpārdošanu un īpašo režīmu no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanai, un īpašu režīmu importa PVN deklarēšanai un samaksai. 150 EUR robežvērtības atcelšanai attiecībā uz atbrīvojumu no muitas nodokļiem saistībā ar 150 EUR robežvērtības atcelšanu IOSS izmantošanai būtu

¹² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai "Muitas savienības pāreja uz nākamo līmeni: rīcības plāns", Brisele, 28.9.2020. ([customs-action-plan-2020_en.pdf \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/customs-action-plan-2020_en.pdf)).

¹³ COM(2022) 701, 703, 704.

¹⁴ Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem par nodokļa maksātājiem, kas veicina importētu preču tālpārdošanu, un īpašā režīma no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanai un īpašā režīma importa PVN deklarēšanai un samaksai piemērošanu.

jāpalīdz mazināt vērtības samazināšanas gadījumu skaitu, tādējādi aizsargājot dalībvalstu ieņēmumus.

Iniciatīva atbalsta ES ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju¹⁵, kurā paredzēta labāka nodokļu iekasēšana, krāpšanas nodokļu jomā, nodokļu apiešanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas samazināšana, kā arī atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšana uzņēmumiem, privātpersonām un nodokļu administrācijām. Nodokļu sistēmu uzlabošana, lai veicinātu ilgtspējīgāku un taisnīgāku saimniecisko darbību, ir daļa arī no ES konkurētspējīgas ilgtspējas programmas.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ar šo regulu groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1186/2009 (2009. gada 16. novembris), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, un Padomes Regulu (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu.

Abu grozījumu pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 31. pants. Minētajā pantā paredzēts, ka kopējos muitas tarifus nosaka Padome pēc Komisijas priekšlikuma.

• Proporcionalitāte

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu un paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu Līgumu mērķus, jo īpaši muitas savienības un vienotā tirgus netraucētu darbību.

Proporcionalitāti nodrošina tas, ka šī iniciatīva atceļ atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtību zemas vērtības sūtījumu importam Eiropas Savienībā un veicina efektīvāku un vienkāršāku pieeju muitas nodokļu iekasēšanai attiecībā uz precēm, ko importē tālpārdošanā.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Priekšlikums prasa grozīt Padomes regulu (EK) Nr. 1186/2009 (2009. gada 16. novembris), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (“regula par atbrīvojumiem no muitas nodokļiem”), un Padomes Regulu (EEK) Nr. 2658/87 (1987. gada 23. jūlijs) par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (“kopējais muitas tarifs”).

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Komisija nav veikusi Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009 un Padomes Regulas (EEK) Nr. 2658/87 *ex post* izvērtējumu.

Tomēr e-komercijas PVN paketes *ex post* izvērtējuma rezultāti attiecas uz šo priekšlikumu, jo tie sniedz pārskatu par zemas vērtības sūtījumu importa apjomu un vērtību Eiropas Savienībā. Šie dati bija pilnīgi neredzami ES līmenī pirms e-komercijas PVN paketes piemērošanas sākuma 2021. gada 1. jūlijā, jo lielākā daļa paku tika laistas ES tirgū bez muitas formalitāšu

¹⁵ Dalībvalstu atvēršanas un noturības plānos ir paredzēts plašs reformu kopums, kuru mērķis ir uzlabot uzņēmējdarbības vidi un veicināt digitālo un zaļo tehnoloģiju ieviešanu. Šīs reformas papildina nozīmīgi centieni digitalizēt nodokļu administrācijas kā stratēģisku valsts pārvaldes nozari. (2022. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģija (COM(2021) 740 final)).

kārtošanas. Tomēr, tā kā ar e-komercijas PVN paketi tika atcelts atbrīvojums no PVN importētām precēm, kuru vērtība ir mazāka par 22 EUR, no minētās dienas bija jāievieš prasība par oficiālu muitas deklarāciju visām importētām precēm, lai nodrošinātu PVN maksāšanas pienākumu izpildi.

Komisija veica *ex post* izvērtējumu par pirmajiem sešiem e-komercijas PVN paketes piemērošanas mēnešiem. Sākotnējie rezultāti ir ļoti iepriecinoši un apliecina jauno pasākumu panākumus. Attiecībā uz importu pirmie rezultāti liecina, ka pirmajos sešos mēnešos tika iekasēts PVN aptuveni 2 mljrd. EUR apmērā tieši par zemas vērtības sūtījumu importu, kuru patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR. No PVN 2 mljrd. EUR apmērā, kas tika iekasēts saistībā ar zemas vērtības preču importu pirmajos sešos mēnešos, gandrīz 1,1 mljrd. EUR tika iekasēts ar importa vienas pieturas aģentūras starpniecību.

Paketes īstenošana ir arī palīdzējusi apkarot krāpšanu PVN jomā. Muitas datu analīze liecina, ka 8 lielākie *IOSS* reģistrētie tirgotāji veidoja aptuveni 91 % no visiem darījumiem, kas deklarēti importam Eiropas Savienībā, izmantojot *IOSS*. Tā ir ļoti iepriecinoša statistika, jo tā liecina, kā jaunais “domājamības” noteikums attiecībā uz tirdzniecības vietām ir ietekmējis atbilstību, ciktāl ar šā ļoti ierobežotā nodokļa maksātāju skaita pēcpārbaudi un revīziju pietiek, lai nodrošinātu PVN iekasēšanu par šāda veida darījumiem.

Ņemot vērā e-komercijas PVN paketes panākumus, Muitas savienības reformas priekšlikums ievieš skaidras saistības e-komercijas starpniekiem kā “domājamajiem importētājiem” attiecībā uz produktiem, kas importēti no trešām valstīm un ko tie pārdod patērētājiem Eiropas Savienībā. Šādi domājamie importētāji būs atbildīgi par ievadmuitas nodokļu iekasēšanu un samaksu par šīm precēm saskaņā ar PVN importa vienas pieturas aģentūras principiem. Tādējādi atbilstības nodrošināšanas centieni tiks vēl vairāk vērsti uz daudz mazāku skaitu lielu tirgus dalībnieku, uz kuriem attiecināma lielākā daļa Eiropas Savienībā importēto preču tālpārdošanas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Ieinteresētās personas tika aicinātas sniegt informāciju par šīs iniciatīvas saturu saistībā ar ārējā darbuzņēmēja sagatavoto pētījumu *An integrated and innovative overhaul of EU rules governing e-commerce transactions from third countries from a customs and taxation perspective*¹⁶. Apspriešana notika no 2021. gada 16. decembra līdz 2021. gada 10. martam, un kopumā tika apkopotas 69 atbildes¹⁷. Lielāko daļu informācijas sniedza uzņēmēji (uzņēmumi un uzņēmēju organizācijas kopā sniedza 33 atbildes) un patērētāji (kopā sniedza 26 atbildes, un patērētāju tiesību aizsardzības apvienība sniedza papildu informāciju). Turklāt 19 dalībvalstis atbildēja uz mērķorientētās anketas jautājumiem.

Rezultāti liecināja, ka aptuveni 65 % uzņēmēju respondentu (tostarp e-komercijas platformas) vismaz ierobežotā mērā atbalstītu muitas *de minimis* robežvērtības atcelšanu, savukārt dalībvalstu muitas dienestu viedoklis to atbildēs uz anketas jautājumiem (44 % respondentu atbalsta robežvērtības atcelšanu vismaz ierobežotā apmērā un 43 % dod priekšroku robežvērtības palielināšanai vismaz ierobežotā apmērā) neliecina par skaidru izvēli par labu 150 EUR robežvērtības atcelšanai vai palielināšanai. Tomēr respondenti neuzskatīja, ka robežvērtības pazemināšana ir dzīvotspējīgs risinājums (57 % atbilžu, kas liecina, ka to vispār nevajadzētu uzskatīt par risinājumu).

¹⁶ Galīgā ziņojuma otrās versijas izvērtēšana priekšlikuma iesniegšanas laikā joprojām turpinās.

¹⁷ Kopā 5 (no 69) atbildēm anketas analīzē nebija ņemamas vērā. Vienu atbildi iesniedza dalībvalsts muitas dienests, un tā tika ņemta vērā, novērtējot valsts iestāžu apsekojumu. Vēl 4 atbildes tika sniegtas bez faktiskā satura, tāpēc analīzē tās netika aplūkotas.

Papildus iepriekš minētajām atsauksmēm, kas gūtas sabiedriskajā apspriešanā, strādājot pie ietekmes novērtējuma par muitas savienības reformu, tika organizēti vairāki mērķorientēti apspriešanas pasākumi, lai apkopotu ieinteresēto personu, kas ir eksperti, viedokļus. Tas ietvēra diskusijas Pārdomu grupā, kuras sastāvā bija dalībvalstu muitas administrāciju ģenerāldirektori un kuru vadīja Komisija, un Tirdzniecības kontaktgrupā, kas ir galvenais forums, kurā Savienības līmenī apspriesties ar uzņēmumiem par norisēm un rīcību muitas jautājumos un muitas politikas norisēm.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Sagatavojot šo iniciatīvu, Komisija ņēma vērā analīzi, kas iekļauta iepriekš minētajā pētījumā, kuru veica ārējs līgumslēdzējs. Tas ir saistīts ar Muitas rīcības plāna 9. darbību, ar kuru Komisija centās izpētīt e-komercijas ietekmi uz muitas nodokļu iekasēšanu un vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem ES uzņēmējiem, tostarp iespējamo muitas nodokļu iekasēšanas režīmu, ievērojot jauno PVN iekasēšanas pieeju saskaņā ar importa vienas pieturas aģentūru ("IOSS"). Pētījumā tika izvērtētas iespējamās sekas, ko radītu 150 EUR atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtības maiņa, izskatot un salīdzinot trīs dažādus risinājumus: 1) atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtības atcelšana, 2) tā palielināšana līdz 1000 EUR, 3) tā samazināšana līdz 22 EUR. Pētījumā secināts, ka 150 EUR robežvērtības atcelšana radītu vislielāko ieņēmumu pieaugumu un pēc iespējas lielākā mērā nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus starp ārvalstu pārdevējiem un pārdevējiem iekšzemes tirgū. Tas arī novērstu krāpšanu vai izvairīšanos no muitas nodokļu maksāšanas, kas izriet no sūtījumu sadalīšanas, un mazinātu stimulu vērtības samazināšanai. Tāpēc tika secināts, ka muitas *de minimis* robežvērtības atcelšana radītu visvairāk ieguvumu.

Turklāt Komisija balstījās uz analīzi, ko cits ārējs darbuzņēmējs veica saistībā ar pētījumu *VAT in the Digital Age*. Minētais pētījums sniedza ieguldījumu arī priekšlikumā grozīt Direktīvu 2006/112/EK, un tika ierosināts domājamā pakalpojumu sniedzēja noteikumu, *IOSS* un speciālos pasākumus paplašināt, tos attiecinot arī uz tādu preču importu, kuru vērtība pārsniedz 150 EUR, un tas ir daļa no pašreizējās muitas savienības reformas paketes.

Pētījuma mērķis bija vispirms izvērtēt pašreizējo situāciju attiecībā uz digitālās ziņošanas prasībām un PVN režīmu platformu ekonomikai, kā arī attiecībā uz vienotu PVN reģistrāciju un importa vienas pieturas aģentūru. Otrkārt, novērtēt vairāku iespējamo politikas iniciatīvu ietekmi šajās jomās. Minētajā pētījumā tika īpaši izskatīta iespēja atcelt 150 EUR robežvērtību, kas attiecas uz *IOSS*. Pētījumā tika konstatēts, ka importēto preču tālpārdošana virs 150 EUR un akcīzes preču tālpārdošana veido aptuveni 10–20 % no e-komercijas tālpārdošanas importa kopējās vērtības Eiropas Savienībā.

- **Ietekmes novērtējums**

Muitas noteikumu reforma attiecībā uz e-komerciju tika izskatīta saistībā ar muitas savienības reformas ietekmes novērtējumu, kurā ietilpst šis priekšlikums¹⁸. Pēc tam, kad 2022. gada 28. oktobrī tika sniegts negatīvs atzinums, Regulējuma kontroles padome 2023. gada 27. janvārī sniedza pozitīvu atzinumu par ietekmes novērtējumu, kas pamato muitas savienības reformas paketi. Regulējuma kontroles padome ieteica sniegt sīkāku informāciju cita starpā par to, kā tika apzināti e-komercijas risinājumi, jo īpaši, kāds ir pamatojums 150 EUR atbrīvojuma atcelšanai un elektronisko platformu noteikšanai par "domājamajiem importētājiem", kā arī plašāku skaidrojumu par "grupēšanas sistēmas" ieviešanu nodokļu aprēķināšanai, īpaši ņemot vērā Komisijai pieejamo politikas risinājumu klāstu. Ietekmes novērtējumā tika izdarīti attiecīgi grozījumi.

¹⁸ SWD(2023)140.

Ietekmes novērtējumā tika apzinātas piecas galvenās problēmātiskās jomas, kas rada trūkumus un neaizsargātību muitas savienības darbībā, un analizēti vairāki politikas risinājumi šo problēmu risināšanai.

Viena no tām ir e-komercijas uzplaukums un ar to saistītās pārmaiņas tirdzniecības modeļos (no precēm, ko ES tradicionāli ievieš lielos daudzumos ar kravu, līdz miljoniem mazu sūtījumu, ko tieši nosūta individuāliem patērētājiem), kas ir kļuvis par jaunu izaicinājumu muitai. Muita nav gatava tikt galā ar preču un deklarāciju apjoma pieaugumu. Neraugoties uz izmaiņām, kas ieviestas ar e-komercijas PVN paketi, ir piemērojamas kopš 2021. gada 1. jūlija un kā mērķis bija apkarot tādu krāpšanu PVN jomā, kura saistīta ar atbrīvojuma no PVN importam ļaunprātīgu izmantošanu, joprojām pastāv dažas problēmas, un tā ir arī vērtības samazināšana, jo īpaši sūtījumu sadalīšana, lai izvairītos no ievadmuitas nodokļa maksāšanas.

Tāpēc, analizējot, cik lielā mērā ir jāmaina e-komercijas procesi, risinājumi samazināt vai palielināt 150 EUR atbrīvojumu no muitas nodokļiem tika noraidīti. Iemesls bija tāds, ka neviena no konstatētajām problēmām (konkurences izkropļojumi, sarežģītība, nenoteiktība, kontroles grūtības un krāpšana) nav saistīta ar atbrīvoto summu, bet ar pašu atbrīvojuma esību. Tika noraidīts arī risinājums, saskaņā ar kuru patērētāji deklarētu muitai preces, kuras tie iegādājas tiešsaistē, jo tas tiek uzskatīts par apgrūtināšu patērētājiem, savukārt preces Savienības tirgū laiž e-komercijas starpnieki, nevis patērētāji.

Saskaņā ar ietekmes novērtējumu papildu muitas nodokļi e-komercijas tirdzniecības plūsmām tiek lēsti aptuveni 13 mljrd. EUR apmērā 15 gadu laikā. Uzlabotā informācija no uzņēmējiem jauno procesu ietvaros, datu centralizācija Eiropas Savienības muitas datu centrā un Eiropas Savienības Muitas dienesta operatīvās funkcijas arī ļautu ievērojami novērst zaudētos ieņēmumus, ko rada krāpnieciska prakse, piemēram, preču vērtības samazināšana vai nepareiza klasifikācija (“muitas iztrūkuma novēršana”).

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums ir daļa no muitas savienības reformas, kas ir *REFIT* iniciatīva, kuras mērķis ir vienkāršot muitas procesus, uzlabojot mijiedarbību starp muitu un uzņēmējiem un galveno uzmanību pievēršot uzņēmējiem un piegādes ķēdēm, nevis atsevišķiem darījumiem, saistībā ar kuriem pašlaik ir jāizpilda dažādas formalitātes. Uzņēmumi (tostarp e-komercijas platformas), kuri, nodrošinot muitai piekļuvi saviem komercdatiem, muitai nodrošinās savu piegādes ķēžu pārredzamību, varēs izmantot vienkāršākas un ātrākas procedūras. Paredzams, ka funkciju vienkāršošana un centralizācija vairākos līmeņos samazinās birokrātiju un vienkāršos procesus un procedūras uzņēmējiem.

Plānots, ka iespējamo administratīvā sloga pieaugumu, kas saistīts ar ierosināto atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtības atcelšanu, kompensēs vienkāršots tarifa režīms, kurā izmantota piecpakāpju grupēšanas sistēma. Tomēr šāds palielinājums būtu jāierobežo, jo kopš 2021. gada 1. jūlija visām Eiropas Savienībā importētajām precēm jau ir vajadzīga elektroniska muitas deklarācija. Tāpēc vienkāršots tarifa režīms, ko papildina turpmāki muitas vērtības un izcelsmes noteikšanas atvieglojumi, kas ierosināti SMK pārskatīšanā, vienkāršos muitas nodokļa noteikšanu e-komercijas precēm un samazinās administratīvo slogu gan muitas dienestiem, gan uzņēmējiem.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Tiek lēsts, ka šis priekšlikums ES un dalībvalstu budžetiem 15 gadu laikā nesīs aptuveni 13 mljrd. EUR nodokļu ieņēmumu, jo tas likvidēs atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtību zemas vērtības sūtījumu importam. Turklāt paredzams, ka tas samazinās stimulu vērtības samazināšanai un likvidēs stimulu mākslīgi sadalīt sūtījumus, lai uz tiem nepamatoti

neattiecinātu atbrīvojumus no muitas nodokļiem. Vienkāršotas muitas nodokļu iekasēšanas metodes ieviešana mazinās administratīvo slogu muitas dienestiem un e-komercijas uzņēmējiem. Pamatojoties uz PVN importa vienas pieturas aģentūras principiem un mehānismiem, e-komercijas tiešsaistes veikali un platformas papildus PVN varēs iekasēt muitas nodokļus. Tas palielinās cenu pārredzamību, jo galīgā pārdošanas cena, ko norēķinoties maksās patērētājs, aptvers visas papildu izmaksas līdz galamērķim.

Preces, uz kurām attiecas ES saskaņotie akcīzes nodokļi, ir izslēgtas no vienkāršotā tarifa režīma. Ir jāizslēdz arī preces, uz kurām attiecas tirdzniecības politikas pasākumi, piemēram, antidempinga un antisubsidēšanas maksājumi vai aizsardzības pasākumi.

5. CITI ELEMENTI

• **Istenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Muitas kodeksa komiteja ("CCC") un Muitas ekspertu grupa ("CEG") — padomdevējas struktūras muitas jautājumos, abās piedalās visu dalībvalstu pārstāvji un tās vada Komisijas ierēdņi no Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta (TAXUD ĢD) — apspriedīs iespējamās interpretācijas jautājumus jauno tiesību aktu kontekstā starp dalībvalstīm.

Turklāt jaunie muitas noteikumi par e-komerciju tiks uzraudzīti un izvērtēti plašākas uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas kontekstā, kas paredzēta Komisijas priekšlikumā par SMK pārskatīšanu.

• **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Lai risinātu problēmas, kas konstatētas e-komercijas preču jomā, kuras ienāk no trešām valstīm, šajā priekšlikumā ir ietverti divi galvenie elementi. Pirmais elements ir atbrīvojuma no muitas nodokļiem atcelšana precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR. To panāktu, svītrojot Padomes 2009. gada 16. novembra Regulas (EK) Nr. 1186/2009 V nodaļu.

Otrais elements ir vienkāršota nodokļu aprēķināšanas metode, kuras pamatā ir piecas dažādas grupas (katrai no tām ir atšķirīga nodokļa likme) un kuras mērķis ir samazināt administratīvo slogu, ko gan muitas, gan uzņēmumiem rada e-komercijas precēm piemērojamo nodokļu likmju aprēķināšana.

Vienkāršotās nodokļu likmju sistēmas jeb tā sauktās "nodokļu grupēšanas sistēmas" koncepcijas pamatā ir Kanādas modelis, kas kopš 2012. gada ir spēkā attiecībā uz precēm, kuras paredzētas privātai lietošanai (precēm uzņēmumu darījumos ar patērētājiem un patērētāju darījumos ar patērētājiem) ar vērtību līdz 500 CAD (aptuveni 340 EUR)¹⁹. Saskaņā ar šo pieeju ir ierobežots "nodokļu grupu" skaits un katrā no tām ietvertas skaidri noteiktas preču kategorijas ar fiksētu nodokļa likmi. Grupēšanas sistēmā atsevišķiem produktiem piemērojamās nodokļa likmes var būt nedaudz augstākas salīdzinājumā ar piemērojamo likmi, kuras pamatā ir pilns preces kods.

Priekšlikumā ir paredzētas piecas attiecīgo *ad valorem* nodokļa likmju grupas: 0 % (piemēram, grāmatām, iespieddarbim, mākslas darbiem), 5 % (piemēram, rotaļlietām, mūzikas instrumentiem, metāla griešanas rīkiem), 8 % (piemēram, zīda un kokvilnas izstrādājumiem, keramikas izstrādājumiem, fotoprecēm), 12 % (piemēram, ādas izstrādājumiem, ceļasomām) un 17 % (piemēram, apaviem, stikla izstrādājumiem), un tās attiecas uz precēm, kuras identificētas, pamatojoties uz harmonizētās sistēmas nodaļām.

¹⁹ [Canada's Low-Value Shipments Policy Regarding the Application of Customs Duties](#), PTO Mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu darba grupa, 2021. gada septembris.

Tomēr uzņēmējiem joprojām būs jānorāda harmonizētās sistēmas sešciparu koda numurs, kas joprojām ir prasība iepriekšējā kravas informācijā saskaņā ar tiesību akta priekšlikumu par SMK pārskatīšanu. Precēm, kurām pašlaik ir 0 % *erga omnes* nodokļa likme, arī turpmāk piemēros nulles nodokļa likmi.

Preces, uz kurām attiecas saskaņotie akcīzes nodokļi, kā arī preces, uz kurām attiecas antidempinga, antisubsidēšanas vai aizsardzības pasākumi, ir izslēgtas no vienkāršotās nodokļu iekasēšanas pieejas.

Grupēšanas sistēmā par atsauci izmanto esošās līgtais nodokļa likmes un neņem vērā preču noteiktas izcelsmes statusu. Tomēr, ja uzņēmējs vēlas izmantot preferenciālā tarifa likmes, pierādot preču noteiktas izcelsmes statusu, minētais importētājs to var darīt, piemērojot standarta procedūras. Līdzīgi, ja uzņēmējs vēlas izmantot līgtais vai piemērojamās zemākas autonomās nodokļa likmes, minētais importētājs to var darīt, piemērojot standarta procedūras. No 2028. gada 1. marta tiks atcelts atbrīvojums no muitas nodokļiem tādu preču importam, kuru kopējā vērtība nepārsniedz 150 EUR par sūtījumu. No minētās dienas importētāji var izvēlēties izmantot vienkāršoto tarifa režīmu, lai aprēķinātu muitas nodokli, kas maksājams par importētajām e-komercijas precēm, un domājamo importētāji sāks sniegt informāciju ES muitas datu centram par darījumiem, kuri saistīti ar precēm, kuras pārdotas patērētājiem Eiropas Savienībā un nosūtītas no trešās teritorijas vai trešās valsts.

Priekšlikums

PADOMES REGULA,

ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 2658/87 attiecībā uz vienkāršota tarifa režīma ieviešanu preču tālpārdošanai un Regulu (EK) Nr. 1186/2009 attiecībā uz atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtības atcelšanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 31. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,
tā kā:

- (1) Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009¹ V nodaļā paredzēts atbrīvojums no ievad muitas nodokļiem precēm, ko tieši no trešās valsts saņēmējam Savienībā nosūta sūtījumos, kuru kopējā patiesā vērtība nepārsniedz 150 EUR. Līdz 2021. gada 1. jūlijam tika piemērots atbrīvojums no PVN importētām precēm, kuru vērtība nepārsniedz 22 EUR. Zemas vērtības importa apjoma pieaugums pēc e-komercijas straujā uzplaukuma un ar to saistītie atvieglojumi muitas dienestiem sagādāja grūtības nodrošināt atbilstību fiskālajām un nefiskālajām prasībām. Tāpēc ar Padomes Direktīvu (ES) 2017/2455² šīm zemas vērtības importētām precēm tika atcelts atbrīvojums no PVN, lai aizsargātu dalībvalstu nodokļu ieņēmumus, radītu vienlīdzīgus konkurences apstākļus attiecīgajiem uzņēmumiem un samazinātu tiem slogu.
- (2) Tajā pašā laikā tika saglabāts atbrīvojums no muitas nodokļiem precēm, kuru vērtība nepārsniedz 150 EUR, paturot iespēju sistemātiski ļaunprātīgi izmantot šo robežvērtību, samazinot sūtījumu vērtību un mākslīgi tos sadalot.
- (3) Digitalizētā muitas vidē, kur elektroniskie dati ir pieejami par visām importētajām precēm neatkarīgi no to vērtības, vairs nav pamatoti saglabāt atbrīvojumu no nodokļiem, kurš tika ieviests, lai novērstu nesamērīgu administratīvo slogu muitas dienestiem, uzņēmumiem un privātpersonām. Tajā pašā laikā, ņemot vērā ievērojamos zemas vērtības importa apjomus, ir kļuvis nepieciešams aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu finanšu intereses.
- (4) Tāpēc no Regulas (EK) Nr. 1186/2009 V nodaļas ir jāsvīturo robežvērtība, zem kuras preces ar niecīgu vērtību, kas nepārsniedz 150 EUR par sūtījumu, importē ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem.
- (5) Tomēr piemērojamā nodokļa aprēķināšana ir sarežģīts uzdevums, kas balstīts tarifa klasifikācijā, muitas vērtībā un preču izcelsmē. Šīs metodes piemērošana e-komercijā

¹ Padomes Regula (EK) Nr. 1186/2009 (2009. gada 16. novembris), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (OV L 324, 10.12.2009., 23. lpp.).

² Padomes Direktīva (ES) 2017/2455 (2017. gada 5. decembris), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā (OV L 348, 29.12.2017., 7. lpp.).

bieži radītu nesamērīgu administratīvo slogu gan muitai, gan uzņēmumiem. Lai no tā izvairītos, e-komercijas starpniekiem ir jānodrošina iespēja piemērot vienkāršotu tarifa režīmu, pamatojoties uz piecpakāpju grupēšanas sistēmu, kurā katra no grupām ir saistīta ar atšķirīgu nodokļa likmi attiecībā uz galapatērētājam pārdotajām precēm. Precēm, kurām ir 0 % *erga omnes* nodokļa likme, arī turpmāk piemēros nulles nodokļa likmi.

- (6) Grupēšanas sistēmā par atsauci būtu jāizmanto esošās līgtās nodokļa likmes un nebūtu jāņem vērā preču noteiktas izcelsmes statuss. Tomēr, ja importētāji vēlas piemērot līgtās vai piemērojamās zemākas autonomās nodokļa likmes vai izmantot preferenciālā tarifa likmes, pierādot preču noteiktas izcelsmes statusu, tie to var darīt, piemērojot standarta procedūras, jo vienkāršotā tarifa režīma izmantošana nav obligāta.
- (7) Preces, uz kurām attiecas saskaņotie akcīzes nodokļi, un preces, uz kurām attiecas antidempinga, antisubsidēšanas un aizsardzības pasākumi, būtu jāizslēdz no vienkāršotā tarifa režīma, ko piemēro no trešām valstīm importētu preču tālpārdošanai. Turklāt preces, kas ietvertas kombinētās nomenklatūras 73., 98. un 99. nodaļā, arī ir izslēgtas, jo šādu preču importam (attiecīgi dzelzs un tērauda izstrādājumiem, veselām ražošanas iekārtām un precēm, ko importē vai eksportē īpašos apstākļos) to veida dēļ nebūtu jāgūst priekšrocības no vienkāršošanas.
- (8) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu Līgumu mērķus, jo īpaši muitas savienības un vienotā tirgus netraucētu darbību. Proporcionalitāti nodrošina tas, ka šī iniciatīva atceļ atbrīvojuma no muitas nodokļiem robežvērtību zemas vērtības sūtījumu importam Eiropas Savienībā un veicina efektīvāku un vienkāršāku pieeju muitas nodokļu iekasēšanai attiecībā uz precēm, ko importē tālpārdošanā.
- (9) Tādēļ attiecīgi būtu jāgroza Regula (EEK) Nr. 2658/87 un Regula (EK) Nr. 1186/2009,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Padomes Regulu (EEK) Nr. 2658/87 groza šādi:

1) regulas 1. pantam pievieno šādu 4. un 5. punktu:

“4. Atkāpjoties no 3. punkta, pēc importētāja pieprasījuma muitas nodokli par tādu preču importu, kuru piegāde ir kvalificējama kā no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošana Direktīvas 2006/112/EK 14. panta 4. punkta 2. apakšpunkta nozīmē, iekasē saskaņā ar tādu vienkāršotu tarifa režīmu tālpārdošanai, kurš noteikts I pielikuma pirmās daļas II sadaļas G iedaļas tabulā.

5. Šā panta 4. punktā minēto vienkāršoto tarifa režīmu tālpārdošanai nepiemēro:

a) precēm, kas minētas Padomes Direktīvas (ES) 2020/262³ 1. panta 1. punktā;

³ Padomes Direktīva (ES) 2020/262 (2019. gada 19. decembris), ar ko nosaka akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu (OV L 058, 27.2.2020., 4. lpp.).

b) precēm, kurām ir noteikti pasākumi saskaņā ar Regulu (ES) 2016/1036⁴, Regulu (ES) 2016/1037⁵, Regulu (ES) 2015/478⁶ vai Regulu (ES) 2015/755⁷, neatkarīgi no to izcelsmes; un

c) visām 73., 98. un 99. nodaļā iekļautajām precēm.

2) regulas I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Padomes Regulas (EK) Nr. 1186/2009 V nodaļu svītro.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2028. gada 1. marta.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1036 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 21.–54. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1037 (2016. gada 8. jūnijs) par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis (OV L 176, 30.6.2016., 55.–91. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/478 (2015. gada 11. marts) par kopīgiem importa noteikumiem[, kas tiek noteikti vai varētu tikt noteikti pēc atklātas izmeklēšanas] (OV L 83, 27.3.2015., 16.–33. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2015/755 (2015. gada 29. aprīlis) par kopīgiem noteikumiem importam no dažām trešām valstīm (OV L 123, 19.5.2015., 33.–49. lpp.).